

Αμαρτία δεν είναι ο έρωτας, αλλά η αδυναμία σχετισμού με το πρόσωπο του Χριστού

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1JXuA7f>]

16. Έρωτας. Μία κατάσταση για την οποία σπάνια γίνεται λόγος στο χώρο της εκκλησίας. Ο άγιος Διονύσιος Αρεοπαγίτης θα μας πει «το του έρωτος όνομα μη φοβηθώμεν» και ο όσιος Ιωάννης της Κλίμακος προκειμένου να περιγράψει τη σχέση του ανθρώπου προς τον Θεό, χρησιμοποιεί εικόνες από την ερωτική ζωή μεταξύ ανδρός και γυναικός καθώς αναφέρει πως «μακάριος όστις τοιούτον προς Θεόν εκτήσατο έρωτα, οίον μανικός εραστής προς την εαυτού ερωμένην κέκτηται...ο όντως ερών το του φιλουμένου προσώπου φαντάζεται, και τούτο ένδον ενηδόνως περιπτύσσεται ο τοιούτος». Ποια είναι η φύση του έρωτα στη σχέση μεταξύ των δύο φύλων όπως την εκφράζει η πατερική διδασκαλία;

Ο έρωτας βάζει δύσκολα στην Εκκλησία. Έβαζε στο παρελθόν, το κάνει και σήμερα. Θα καταλάβουμε την πραγματική σημασία του έρωτα μόνον εάν τον βάλουμε στη θέση της Εκκλησίας. Υπάρχει μία εξίσωση που μπορεί να μας βοηθήσει: Εκκλησία = έρωτας = αγάπη. Όσο αλλοιώνουμε τη σημασία του έρωτα τόσο διαλύουμε ανεπαισθήτως – πολλές φορές και με απόλυτη συνείδηση του βιασμού- και χωρίς αιδώ το νόημα της Εκκλησίας. Εκκλησία χωρίς έρωτα δεν υφίσταται. Βέβαια κάποιοι προτιμούν αντί της σχέσης με την πληρότητα της ανθρωπινότητας τον ηθικιστικό και πορνικό συνουσιασμό με τα φαντάσματα. Πέρασαν 2000 και χρόνια από τη σάρκωση και πολλοί ακόμη δεν την καταλάβανε.

Ακόμη ρωτάμε για τη νομιμότητα των σεξουαλικών σχέσεων και το μυστήριο του γάμου. Συνεχίζουμε να πιστεύουμε ότι η σεξουαλικότητα συνδέεται αποκλειστικά και μόνον με την τεκνογονία.

Επικαλούμαστε την παράδοση και αυτή μας διαψεύδει (ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, γράφει τα εξής εκπληκτικά: «Εδόθη μὲν οὖν καὶ παιδοποιίας ἕνεκεν ὁ γάμος· πολλῶ δὲ πλεόν υπέρ του σβέσαι τὴν τῆς φύσεως πύρῳσιν. Καὶ μάρτυς ὁ Παῦλος λέγων δια δε τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν εαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, οὐ διὰ τὰς παιδοποιίας. Καὶ πάλιν ἐπὶ το αὐτὸ συνέρχεσθαι κελεύει, οὐχί ἵνα πατέρες γένωνται παίδων πολλῶν, ἀλλὰ τι; ἵνα μὴ πειράζῃ ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς φησί. Καὶ προελθὼν δε οὐκ εἶπεν· εἰ δε ἐπιθυμοῦσιν παίδων· ἀλλὰ τι; Εἰ δε οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησάτωσαν», ἀντίστοιχα καὶ ὁ Βασίλειος Ἀγκύρας: «Οὕτω τῷ ἀσθενεστέρῳ ζῶντι τοῦ Δημιουργοῦ βοηθήσαι θελήσαντος, ἵνα τῇ ἐνοῦσῃ αὐτῷ ἡδονῇ μαγγανεύον το ἄρρεν, οὐ διὰ τὴν παιδοποιίαν μόνον, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸν τὸν τῆς μίξεως οἴστρον, ὑπερμαχοῦν αὐτῷ ἔχῃ το ἄρρεν»).

Καὶ τότε ψάχνουμε νὰ βρούμε εἰς τὰ κείμενα εἶναι νόθα. Καὶ δημιουργοῦμε νέες ιδεολογίες, νέα ἐνοχικά συστήματα προκειμένου νὰ διατηρήσουμε τὸν ἐλεγχὸ τῶν συνειδήσεων καὶ τῆς ιερότητος τῶν ἀνθρώπων. Ἐξουσιαστικότητα καὶ καθεστωτικὸς ἐλεγχὸς ορίζουν τὰ πλαίσια τῶν σχέσεων καὶ τοῦ διαλόγου με τὴ σταυρωμένη ἀπὸ το νόστο τῶν ἐσχάτων ὑπαρξὴ τῶν ἀνθρώπων. Ἐ, λοιπόν, νὰ το πούμε δυνατά: τὸ πρόβλημα τῆς σύγχρονης Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ὁ ἔρωτας, ἀλλὰ τὸ ἀνέραςτο. Με αὐτὸ πρέπει νὰ παλέψουμε, με αὐτὸ πρέπει νὰ ἀναμετρηθούμε. Αὐτὸ πρέπει νὰ νικήσουμε.

17. Ἐνα ζήτημα που ἔχασε τὴν ἐκφραστικὴ του στο χώρο τῆς ἐκκλησίας καὶ κανεὶς δὲν ἀκούει τοὺς θεολόγους καὶ τοὺς κληρικούς νὰ κάνουν λόγο γι' αὐτό, εἶναι κι ἐκεῖνο τῆς σεξουαλικότητος. Δεδομένου τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἀνέδειξαν τὴν ἀλήθεια τῶν πραγμάτων ἐπιδοκιμάζοντας τὴ βίωση τῆς ἡδονῆς μέσα ἀπὸ τὴ συμπλοκὴ τῶν σωμάτων καὶ τὴν οἰκείωση τοῦ σώματος τοῦ ἄλλου στο δικό μου σῶμα, γιὰτὶ ἀποφεύγεται σκοπίμως ἡ ἀναφορὰ στο θέμα αὐτό; Εἶναι ἀμαρτία ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ σεξουαλικότης;

Τίποτα το κατὰ φύσιν δὲν εἶναι ἀμαρτία. Ἀμαρτία εἶναι ἡ ἀδυναμία σχετισμοῦ με το πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀδυναμία ἀναφορᾶς ὅλης τῆς κτιστῆς φύσης μας καὶ δια μέσου αὐτῆς ὅλης τῆς κτιστῆς φύσης στον Θεό.

18. *Φιλησάτω με ἀπὸ φιλημάτων στόματος αὐτοῦ ... καὶ ὁσμὴ μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα ... ὥς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλῃ σου ... δύο μαστοί σου ὥς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοις ... κηρίον ἀποστάζουσι χεῖλῃ σου, νύμφη· μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν σου, καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου ὥς ὁσμὴ Λιβάνου». Τα υπέροχα αὐτὰ λόγια προέρχονται ἀπὸ το Ἄσμα Ἀσμάτων. Γιὰτὶ γράφτηκε σε τέτοια γλῶσσα τὸ «ἀγνώστο» αὐτὸ βιβλίον; Καὶ κάτι ἀκόμη. Μήπως ἡ μὴ χρησιμοποίησις τοῦ στη ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀποκαλύπτει τὴ*

«φοβική» εναντίωση της ίδιας απέναντι στη σεξουαλικότητα;

Κοίταξε να δεις, την καλύτερη κουβέντα σχετικά με την αντιμετώπιση του Άσματος των Ασμάτων εκ μέρους της Εκκλησίας νομίζω πως την έχει πει ο Žižek. Γράφει σχετικά: «αυτό που πραγματικά πρέπει να κάνουμε λοιπόν δεν είναι να αναγάγουμε τη σεξουαλικότητα σε μια απλή αλληγορία, αλλά να εξορύξουμε την εγγενή “πνευματική” διάσταση που θα χωρίζει πάντα την ανθρώπινη σεξουαλικότητα από το ζωικό ζευγάρωμα».

Και εάν κάποιος δεν μπορεί να συμφωνήσει με το σύνολο των παρατηρήσεων του Žižek, μπορεί σίγουρα να αποδεχτεί την ορθότητα του πυρήνα της σκέψης του, που ζητά και προτείνει την επιστροφή του ανθρώπου που χάθηκε στην απεραντοσύνη του Θεού. Και μαζί την άρση της αποϊεροποίησης της ερωτικότητας, αλλά και της σεξουαλικότητας, που επιχειρήθηκε και σε πολλές περιπτώσεις επετεύχθη, στο χώρο του Χριστιανισμού. Ή με άλλα και καλύτερα λόγια την επιστροφή του θεϊκού στον άνθρωπο, τον αγιασμό της συνολικής του υπάρξεως, του συνολικού του τρόπου, έτσι όπως το μαρτυρά το μυστήριο της σάρκωσης, που βρίσκεται στον αντίποδα οποιασδήποτε αφαίρεσης, στον αντίποδα της εβραϊκής περιτομής που αγνοεί την πρόσληψη και τον αγιασμό.

[Συνεχίζεται]

Επιμέλεια Συνέντευξης: Ηρακλής Φίλιος